

Oslo kommune
Byrådsavdeling for byutvikling

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Dato: 16.10.2014

Deres ref.:
14/1013 (KMD),
13/4565 (KLD)

Vår ref. (saksnr.):
201403461-5

Saksbeh.:

Arkivkode:

939

HØRING - FORSKRIFT OM KONSEKVENsutREDNINGER FOR PLANER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN, OG FORSKRIFT OM MILJØVURDERINGER AV TILTAK ETTER SEKTORLOVER. HØRINGSUTTAELSE FRA OSLO KOMMUNE

Jeg viser til høringsbrev av 02.07.2014 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og høringsbrev av 10.07.2014 fra Klima- og miljødepartementet vedrørende respektive forslag til forskrifter.

Høringsfristen er 10.10.2014, og det fremgår av høringsbrevet fra Klima- og miljødepartementet at det med fordel kan avgis en samlet uttalelse til de to sakene, men hvor det klart fremgår hvilke forhold som gjelder spesifikt for "planforskriften" og for "forskriften om miljøvurderinger".

I henhold til delegert fullmakt (Byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360, jf bystyrets vedtak av 30.05.2001, sak 218) avgir jeg følgende høringsuttalelse på vegne av Oslo kommune:

Til planforskriften bemerkes:

Oslo kommune ønsker innledningsvis å peke på at forholdet til og handlingsrommet i forhold til EU-rett, er krevende å vurdere. Oslo kommune uttaler seg av den grunn i forhold til den operative virkeligheten som fortløpende saksbehandling av større planer og prosjekter stiller kommunen overfor.

Generelt støtter Oslo kommune forslag som bidrar til å forenkle og forkorte saksbehandlingsprosesser knyttet til arbeidet med plan- og konsekvensutredninger. Oslo kommune vil fremheve forhold som kommunen anser som viktige i et forvaltningspolitisk perspektiv.

Behov for ytterligere forenkling - det bør skilles mellom mulighetsklargjørende planbeskrivelse og utredningstemaer

Oslo kommune mener det bør være et overordnet mål at tilstrekkelig beskrivelse av prosjekters virkning inngår på ordinær måte i saksbehandlingen i plandokumentet. Dette gjelder uavhengig av om det utarbeides planprogram eller konsekvensutredning.

Slik Oslo kommune ser det, skal det ved oppstart av et planarbeid klargjøres hvilke forhold som må inngå i planarbeidet. Konklusjoner fra oppstartsmøte og på bakgrunn av blant annet oppstartsannonsering, skal klargjøre hvilke forhold som planarbeidet må omfatte.

Prinsipielt mener Oslo Kommune at lovverket og planpraksis i for stor grad har utviklet seg mot å beskrive virkninger og avbøtende tiltak, også av de forhold som ikke er direkte beslutningsrelevante. Ofte blir konsekvensutredningene enten så skreddersydde til det ønskede prosjektet at reelle alternativer ikke vurderes, eller så blir selve utredningen så omfattende at planen eller tiltakets muligheter og plangrep forsvinner.

Plandokumentene bør i større grad beskrive potensialet og mulighetene og i mindre grad virkninger av begrenset betydning. Det bør skilles mellom mulighetsklargjørende planbeskrivelse og virknings-/ utredningstemaer. Vektleggingen av områdebaserte stedsanalyser og premissvurderinger bør styrkes.

Unntak fra planprogram

Oslo kommune støtter at det forskriftsfestes at det kan gis unntak fra planprogram, særlig der tiltaket allerede er avklart i overordnet plan.

Ved innsendt planforslag er det forslagsstiller som kunngjør og varsler de berørte. Det er viktig at kunngjøring og varsling ikke skjer før etter oppstartsmøte (pbl §12-8, første ledd) med kommunen, hvor det er tatt endelig stilling til om forslaget krever konsekvensutredning. Forslaget innebærer en klar saksbehandlingsregel som betyr forenkling og kan være tidsbesparende. En plansak skal uansett være tilstrekkelig opplyst noe som vil sikre tilstrekkelige utredninger. Dette er forhold Oslo kommune uansett avklarer tidlig i planprosessen gjennom område- og prosessavklaring, som grunnlag for oppstart av nye planprosesser og oppstartsmøter.

Størrelseskriteriene i vedlegg II bortfaller

Oslo kommune tar, med tilfredshet, til etterretning at størrelseskriteriet i vedlegg II bortfaller.

Det er kommunens oppfatning at dette er et pålegg med bakgrunn i ESAs konklusjoner, og at lovgiver ikke har særlig rom for fleksibilitet når det kommer til disse kriteriene.

Fjerning av foreleggingsinstituttet

Oslo kommune mener forslaget om fjerning av foreleggingsinstituttet vil kunne være betydelig tidsbesparende, forutsatt at begrepet "*eget ansvarsområde*" tydeliggjøres i veiledning til forskriften.

Det er viktig at sektormyndighetene begrenser sine innspill til de sektorhensyn de skal ivareta.

Samordning av planprogram og konseptvalgutredning

Oslo kommune mener prinsipielt at en samordning og parallellbehandling av planprogram og konseptvalgutredning (KVU) kan være gunstig. I dag brukes mye tid på konseptvalgbeslutninger som kan strande, fordi planhensyn ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Samtidig bør det sondres mellom systemrelaterte konseptvalgutredninger (for eksempel; skal vi samle regjeringsfunksjonene på ett eller flere steder, skal vi bygge nytt vannforsyningsanlegg eller få folk til å bruke mindre vann) og konseptvalgutredninger for mer fysiske løsningsalternativer (for eksempel nye regjeringskvartaler med eller uten riving).

Konseptvalgutredninger knyttet til systemvalg vil i mindre grad egne seg for parallell behandling med planprogram, enn konseptvalgutredninger knyttet til konkrete løsningsalternativer.

For øvrig vil forslaget etter Oslo kommunes oppfatning være tidsbesparende og det vil sikre offentlighet i forbindelse med en konseptvalgutredning. Dette er også indirekte mulig etter gjeldende regelverk, men har ikke vært eksplisitt uttalt i forskriften. Løsningen er potensielt praktisk og tidsbesparende, fordi store deler av faktagrunnlaget og vurderinger av alternativer vil være det samme i en konseptvalgutredning og i et forslag til planprogram. Det kan imidlertid være et problem at krav om konseptvalgutredning ikke er hjemlet i plan- og bygningsloven.

Oslo kommune vil også påpeke at en effektivisering av kvalitetssikringsprosessene ut fra de to KVVU-typene angitt overfor er ønskelig.

Øvrige endringsforslag

Til § 4:

Oslo kommune mener at bestemmelsen slik den er foreslått kan gi grunnlag for uklar rolleutøvelse; for eksempel kan forslagsstiller mene at tiltaket ikke får vesentlig virkning. Det må fremgå tydelig at det er planmyndigheten som skal beslutte om konsekvensutredning må utarbeides.

Ad kriteriene i vedlegg III:

Til bokstav b (kulturminnekriterier):

KU-krav for automatisk fredede kulturminner med stor tidsdybde bør ikke medføre KU-krav, men heller krav til at de skal kartlegges når prosjektet er konkretisert, det vil si før offentlig ettersyn eller utsettes til tiltaket skal omsøkes.

Oslo kommune bemerker at anlegg vernet etter plan- og bygningslov bør inngå som kriterium.

Til bokstav d (naturmiljø):

Ny tekst kan etter kommunens vurdering oppfattes som innskjerpende siden begrepet "*inngrepssone*" er fjernet. Begrepet "*økologisk funksjonsområde*" i naturmangfoldloven er et meget vanskelig begrep å håndtere forvaltningsmessig. Kriteriene for kategorisering av naturtyper synes i tillegg i enkeltsaker nokså uklare og bør presiseres.

Til bokstav e:

Oslo kommune vurderer forslaget til ny forskriftstekst som såpass generell at det kan være behov for å presisere innholdet i veiledning, dersom ikke alle naturområder skal utredes for konsekvenser.

Til andre ledd:

Oslo kommune støtter det siste strekpunktet om «*samvirke med andre planer og gjennomførte, vedtatte eller planlagte tiltak og virkningenes omfang, kompleksitet, varighet og reversibilitet*»

Til § 6, 5.ledd:

Oslo kommunen vurderer dette som positivt, da det gir kommunen en hjemmel til å kreve at forslagsstiller både vurderer og utreder alternativer. Samtidig bør det være rom for å unnlate å utrede to alternativer.

Det bemerkes at «*Linjetiltak*» som betegnelse ikke gjenkjennes direkte i vedleggene, men kommunen ser av merknadene til forslaget at departementet mener vei, bane etc. Et språklig enklere begrep anbefales brukt, for eksempel «*transportårer*».

Til § 6, 6.ledd:

Det legges til grunn at denne fristen ikke er absolutt, jf. departementets uttalelse under punkt 3.5 på side 11 i høringsnotatet. Der kommunen bruker lengre tid, vil dette begrunnes og være begrunnet. Det forutsettes også at bestemmelsen ikke gjelder for kommunens egne planer.

Oslo kommune mener videre at formuleringen er uklar og vil bli vanskelig å håndtere i praksis. Gjeldende KU-forskrift har kun en «bør»-regel. Etter det nye forslaget vil det kun være krav om planprogram i store og komplekse saker, i og med at det foreslås å ikke kreve planprogram for vedlegg II-tiltak. I innsendte planer er det forslagsstiller som varsler planprogrammet, legger det ut til offentlig ettersyn og mottar bemerkningene. I løpet av fristen skal forslagsstiller sammenfatte bemerkningene og oppdatere forslag til planprogram, før det sendes til kommunen (Plan- og bygningsetaten). Dette må nødvendigvis ta noe tid i komplekse saker. Kommunen kan bare anmode, ikke pålegge forslagsstiller en frist for oversendelse. Beregningstiden bør derfor først løpe fra når kommunen mottar oppdatert planprogram fra forslagsstiller.

Til § 6,7. ledd

Oslo kommune støtter forskriftsforslaget om at planmyndigheten kan avslutte saksbehandlingen og avslå å fastsette planprogram.

Avslutning

Oslo kommune støtter forslaget om å forenkle lovteksten i flere av de berørte forskriftsparagrafene. Samtidig er det viktig at teksten ikke blir så generell, at den blir uklar og vanskelig å håndtere i den fortløpende saksbehandlingen. Dersom dette gjøres, er det viktig at veiledning og forarbeider tydeliggjør hva de ulike formuleringene betyr.

Til forskriften om miljøvurderinger bemerkes:

Oslo kommune har ingen særskilte kommentarer til forslaget.

Med hilsen

Bård Folke Fredriksen
byråd for byutvikling

Godkjent og ekspedert elektronisk

Kopi til: Plan- og bygningsetaten